

Bartosz Olesiński

EY Polska

Zespół Analiz Ekonomicznych

bartosz.olesinski@pl.ey.com

Dezagregacja popytu na papierosy z wykorzystaniem modelu logitowego z losowymi współczynnikami

W przeciągu ostatnich kilkunastu lat, rynek wyrobów tytoniowych w Polsce ulegał znacznym przemianom w związku z polityką akcyzową państwa nakierowaną na wzrost cen tych wyrobów, ewolucją postaw społecznych w stosunku do palenia, a także pojawianiem się na rynku coraz to nowych produktów. W tym kontekście, istotnego znaczenia z punktu widzenia polityki publicznej nabiera analiza kształtowania się nie tylko wielkości rynku wyrobów tytoniowych, ale również jego struktury w reakcji na zmiany takich czynników, jak cena.

Celem niniejszej pracy jest zaprezentowanie wyników estymacji panelowego modelu popytu na papierosy w Polsce, na podstawie danych w rozbiciu na poszczególne produkty (*stock keeping units*, SKU) dla lat 2004-2016. Model ten, należący do klasy modeli logitowych z losowymi współczynnikami, pozwala nam na wyliczenie, przy zachowaniu oszczędnej specyfikacji, pełnej macierzy substytucji (elastyczności popytu względem cen) dla wszystkich badanych produktów z osobna. Podczas prezentacji omówione zostaną narzędzia mające na celu ocenę wiarygodności uzyskanych elastyczności.

Zgodnie z naszą wiedzą, jest to pierwszy tego typu model analizowany dla danych o polskim rynku wyrobów tytoniowych, a uwzględniony horyzont czasowy należy do najdłuższych w porównywalnej literaturze. Dodatkowo, analiza ta stanowi uzupełnienie stosunkowo ubogiej literatury dotyczącej elastyczności cenowych popytu na wyroby tytoniowe w Polsce.